

Interpelace

Poslankyně Mgr. Jany Černochové

ve věci: nasazení příslušníků 601. skupiny speciálních sil ke sledování

na

Alenu Schillerovou
Ministryni financí ČR

Datum: 13. prosince 2018

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Vážená paní
JUDr. Alena Schillerová, PhD.
ministřině financí ČR

prostřednictvím předsedy Poslanecké sněmovny PČR

V Praze dne 13. prosince 2018

Vážená paní ministřině,

s velkým znepokojením jsem si přečetla v Ekonomickém deníku článek s titulkem „Šlachtovi celníci použili ke sledování vojenské specialisty z Prostějova. Někdo porušil zákon“. V textu se mimo jiné uvádí, že Celní správa použila v červnu 2018 ke sledování několika osob podezřelých z organizování a řízení trestné činnosti příslušníky 601. skupiny speciálních sil z Prostějova.

Podle zmíněného článku Celní správa žádala Ministerstvo obrany ČR o poskytnutí vojáků se zdůvodněním: „Cílem sledování zájmových osob a objektu je zjistit informace, které povedou k ustanovení osob, jenž se na trestné činnosti ve formě organizátorství podílí, či přímo trestnou činnost řídí.“ Tato žádost se údajně nakonec „přetavila“ v cvičení, aby se „vyhovělo“ právnímu řádu České republiky, což je i tak podle mého názoru nedostačující a na hraně samotné zákonnosti, ne-li za její hranou.

Chtěla bych se v této souvislosti dotázat, zda je uvedená informace pravdivá a zda Vám podřízená Celní správa žádala Ministerstvo obrany ČR o nasazení vojáků AČR ke sledování osob podezřelých z organizování a řízení trestné činnosti. Pokud ano, prosím o poskytnutí předmětné žádosti. Dále mně zajímá, zda jste o této záležitosti byla informována, zda jste ji schválila, zda jste o ní hovořila s tehdejší ministřiní obrany Karlou Šlechtovou a zda jste byla informována o výsledcích. Kdo ve výše zmíněné věci vede vyšetřování? Vyšetřuje snad Celní správa? Pokud ano, na jakém právním základě?

Na nasazování vojáků na území ČR, zvláště proti civilistům v mírovém stavu je nahlíženo platnými zákony poměrně restriktivně. Využívání vojáků ve prospěch Celní správy

není legislativně nikterak významněji upravováno, na rozdíl od pomoci Policii ČR. Zákon o celní správě se omezuje jen na obecné konstatování, že spolupracuje s ozbrojenými silami. V případě policie musí být ovšem splněno několik podmínek, například ta, že v dané situaci nestačí prostředky a síly policie či že takové nasazení musí schválit vláda ČR. A co víc, podle všeho nesmějí být vojáci, s výjimkou příslušníků Vojenské policie a Vojenského zpravodajství, využíváni k činnostem dle trestního řádu.

Jste si vědoma těchto legislativních překážek, respektive byla jste si jich vědoma předtím, než odešla žádost Celní správy na ministerstvo obrany? Proč Celní správa nevyužila složek, které jsou k takovýmto činnostem přímo určeny, konkrétně mám na mysli Policii ČR? Chci Vás tímto požádat o informaci, zda byla žádána Policie ČR o součinnost Celní správou dříve, než byla žádána Armáda ČR a zda Policie ČR tuto součinnost odmítla.

Vzhledem k zákonným překážkám, které jasně omezují povolávání vojáků k plnění úkolů policie bych očekávala, že toto bude aplikováno obdobně i na využití vojáků ve prospěch například Celní správy, vystupující v trestním řízení jako policejní orgán dle trestního řádu. V případě Policie ČR musí nasazení schválit vláda a musejí být nedostatečné prostředky policie. Navíc je silně diskutabilní aplikace ustanovení uvedeného v § 4 odst. 5 písm. c) a d) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, které upravuje věcnou působnost Celní správy, kdy Generální ředitelství cel v rámci spolupráce s orgány veřejné moci zejména technicky zabezpečuje použití zpravodajské a zabezpečovací techniky nebo sledování osob a věcí, pokud příslušný orgán veřejné moci doloží, že použití je povoleno podle jiného právního předpisu a při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami a bezpečnostními sbory. Spolupráci ozbrojených sil s Celní správou při zajištění sledování osob a věcí pokládám v tomto případě přinejmenším za výklad velmi extenzivní až přímo kreativní.

Zákon 219/1999 Sb., o ozbrojených silách v Hlavě I., § 29 uvádí: „Výcvik vojáků se uskutečňuje ve vojenských objektech, vojenských újezdech, vojenských útvarech, vojenských zařízeních a ve vojenských školách. Mimo tyto prostory se může výcvik konat pouze ve výjimečných případech.“

Objevily se informace, že nešlo o „ostré sledování podezřelých osob“, ale nakonec jen o „cvičení“. Výše uvedená citace ze zákona zcela jasně stanoví, že vojenský výcvik se má primárně provádět ve vojenských objektech a prostorách, mimo ně výjimečně. Předpokládám, že takovéto cvičení simulující sledování civilních osob vojáky v civilním prostředí ve spolupráci s jinou složkou státní správy vyžaduje určitý čas na zplánování a přípravu.

Proto Vás chci požádat o informaci, kdy bylo toto „cvičení“, pokud šlo o cvičení, připravováno, kdo byl za přípravu a součinnost s Ministerstvem obrany ČR odpovědný, jak dlouho se připravovalo, kolik osob se jej účastnilo a kdo byli figuranti. A konečně by mně zajímaly výstupy z tohoto cvičení. Jak s nimi bylo naloženo, k čemu slouží, jaké závěry byly učiněny. Zároveň bych byla ráda ujistěna, že informace získané vojáky AČR nejsou využívány v žádné trestní kauze prováděné Vámi podřízenými složkami.

Děkuji za Vaši odpověď ve lhůtě stanovené Jednacím řádem PS PČR.

S pozdravem

Mgr. Jana Černochová